

ONLAYN CHAKANA SAVDO UCHUN LOGISTIKA BOSHQARUVI

Abidov Adhambek

Assistent, Andijon mashinasozlik instituti

Nabiyeva Mavluda Nazirjon qizi

Talaba, Andijon mashinasozlik instituti

Annotatsiya. Texnologiyalar va mobil qurilmalarning paydo bo'lishi bilan onlayn chakana savdo dominant kuchga aylandi va iste'molchilarga misli ko'rilmagan qulaylik va keng turdagi mahsulotlardan foydalanish imkoniyatini taqdim etdi. Elektron tijoratning eksponentsial o'sishi bilan tez va samarali etkazib berish xizmatlariga talab ortib, imkoniyatlar va onlayn chakana savdo muammolarini yaratdi. Ushbu tez o'zgaruvchan landshaftda raqobatbardosh bo'lish uchun elektron tijorat korxonalari yetkazib berish operatsiyalarini samarali boshqarishda ko'plab onlayn chakana savdo muammolarini hal qilishlari kerak.

Onlayn chakana savdo muammolarining murakkabligi. Mijozlarning tezroq yetkazib berish bo'yicha talablarini qondirishdan tortib murakkab logistika tarmoqlarini boshqarishgacha bo'lgan onlayn chakana sotuvchilar raqobatbardosh elektron tijorat landshaftidagi muvaffaqiyatlariga ta'sir ko'rsatadigan ko'plab to'siqlarga duch kelishadi. Buni yengish juda muhimdir chakana yetkazib berish jarayonini soddalashtirish uchun quyidagi qiyinchiliklar.

1. *Tezroq yetkazib berish uchun mijozlar kutishlari.* Internet-do'konlarning tez sur'atlar bilan rivojlanayotgan dunyosida mijozlar buyurtma berganidan keyin bir necha soat ichida tez yetkazib berishni kutishadi. Tezlik va qulaylikka bo'lgan bu ortib borayotgan kutish onlayn chakana savdoning eng muhim muammolaridan biri ekanligini isbotlaydi. Onlayn sotuvchilar murakkab logistika tarmoqlari va oldindan aytib bo'lmaydigan talab naqshlarini boshqarishda o'z vaqtida yetkazib berishni ta'minlashlari kerak. Misol: yetakchi onlayn chakana sotuvchi Amazon kabi sanoat gigantlari bilan

raqobatlashish uchun shu kun yoki keyingi kun yetkazib berish variantlarini taklif qilish bosimiga duch keladi. Mijozlarning ushbu talablarini qondirish samarali marshrutni rejalashtirish va yetkazib berish yo'nalishlarini optimallashtirish va tranzit vaqtlarini minimallashtirish uchun real vaqt rejimida kuzatish imkoniyatlarini talab qiladi.

2. *Oxirgi milni yetkazib berish muammolari.* Yetkazib berishning so'nggi milyasi, tarqatish markazidan mijozning ostonasigacha bo'lgan yetkazib berish jarayonining yakuniy bosqichi ko'plab logistika qiyinchiliklarini keltirib chiqaradi. Trafik tirbandligi, tor etkazib berish oynalari va shahar bo'ylab yetkazib berish muammolari kabi omillar yetkazib berish muddatlari va mijozlar ehtiyojini qondirishga sezilarli ta'sir ko'rsatishi mumkin. Misol: Onlayn oziq-ovqat yetkazib berish xizmati tor ko'chalari va cheklangan avtoturargohlari bo'lgan zich shahar hududlarida harakat qilish uchun kurashmoqda. Dinamik marshrutni optimallashtirish dasturidan foydalanish orqali kompaniya real vaqt rejimida etkazib berish yo'nalishlarini optimallashtirishi, tirbandlikdan qochib, etkazib berish kechikishlarini minimallashtirishi mumkin.

3. *Inventarizatsiyani boshqarishning murakkabliklari.* Chakana savdo ixtirochisini boshqarishy onlayn chakana sotuvchilar uchun buyurtmalarni zudlik bilan bajarish va zaxiralar tugashi yoki haddan tashqari to'lib ketishining oldini olish uchun juda muhimdir. Biroq, inventarizatsiyani boshqarish murakkab bo'lishi mumkin, ayniqsa turli xil mahsulot assortimentlari, o'zgaruvchan talab naqshlari va bir nechta omborlar bilan ishlashda. Misol: Moda sotuvchisi kiyim-kechak va aksessuarlarga talabning mavsumiy tebranishlarini boshdan kechiradi. Talabni prognozlash va inventarizatsiyani optimallashtirish strategiyalarini amalga oshirish orqali chakana sotuvchi mijozlar talabini oldindan bilishi, ortiqcha inventarni minimallashtirishi va umumiy inventar aylanmasini yaxshilashi mumkin.

4. *Talabning mavsumiy tebranishlari.* Onlayn sotuvchilar ko'pincha mavsumiy tendentsiyalar, bayramlar yoki maxsus aktsiyalar tufayli talabning o'zgarishiga duch kelishadi. Ushbu tebranishlarni bashorat qilish va ularga tayyorgarlik ko'rish qiyin bo'lishi mumkin, bu inventarizatsiya nomutanosibligiga, to'xtab qolishga yoki eng yuqori

cho'qqigacha bo'lgan davrda ortiqcha inventarizatsiyaga olib keladi. Misol: O'yinchoq chakana sotuvchisi bayram mavsumida talabning o'sishini boshdan kechiradi, natijada buyurtma hajmi va etkazib berish talablari ko'payadi. Avtomatlashtirilgan rejalashtirish va talabni prognozlash vositalaridan foydalangan holda, chakana sotuvchi xodimlar darajasini sozlashi, etkazib berish yo'nalishlarini optimallashtirishi va buyurtmaning o'z vaqtida bajarilishini ta'minlashi mumkin.

5. *Teskari logistika.* Qayta ishlash va boshqarish teskari logistika onlayn sotuvchilar uchun murakkab va qimmat jarayon bo'lishi mumkin. Daromadlarni samarali qayta ishlash, inventarni qayta tiklash va qaytarish yoki almashtirishni boshqarish ehtiyotkorlik bilan muvofiqlashtirishni talab qiladi va daromadlilik va mijozlar ehtiyojini qondirishga ta'sir qilishi mumkin. Misol: Onlayn elektronika sotuvchisi o'z mijozlariga muammosiz qaytarib berishni taklif qiladi, lekin qaytarilgan mahsulotlar oqimini boshqarishda qiynaladi. Teskari logistikani boshqarish dasturini joriy qilish orqali chakana sotuvchi qaytarish jarayonini soddalashtirishi, ishlov berish vaqtini kamaytirishi va mijozlar ehtiyojini qondirishni yaxshilashi mumkin.

Zeo kabi yetkazib berishni rejalashtirish dasturi yordamida onlayn chakana savdo muammolarini yengib chiqing:

Tijorat biznes egalari buni amalga oshirishlari kerak chakana yetkazib berish uchun eng yaxshi amaliyotlar. Onlayn chakana savdo muammolarini samarali hal qilish va yengish uchun ular Zeo kabi yetkazib berishni rejalashtirish bo'yicha ilg'or dasturiy ta'minotdan foydalanishlari kerak, bu esa elektron tijorat sanoatining noyob ehtiyojlarini qondirish uchun moslashtirilgan bir qator sohaga xos xususiyatlarni taklif etadi:

1. **Marshrutni optimallashtirish**

Zeo-ning marshrutni optimallashtirish xususiyati onlayn chakana sotuvchilarga haydovchilar uchun eng samarali marshrutlarni aniqlash orqali etkazib berish operatsiyalarini soddalashtirish imkonini beradi. Yetkazib berish yo'llarini optimallashtirish orqali chakana sotuvchilar tranzit vaqtlarini qisqartirishi, yoqilg'i

xarajatlarini minimallashtirishi va tezroq yetkazib berish bo'yicha mijozlar talablarini qondirishi mumkin.

2. Haqiqiy vaqtda kuzatish va dinamik marshrutni rejalashtirish:
Zeo real vaqt rejimida kuzatish va dinamik marshrutni rejalashtirish imkoniyatlari bilan onlayn chakana sotuvchilar real vaqt rejimida o'z yetkazib berish jarayonini kuzatishi va o'z vaqtda tuzatishlar kiritishi mumkin. Bu kutilmagan kechikishlar yoki yo'l harakati sharoitlari o'zgargan taqdirda ham haydovchilarning jadval bo'yicha qolishini ta'minlaydi.

3. Haydovchi boshqaruvi:
Zeo yetkazib berishni rejalashtirish dasturi onlayn chakana sotuvchilarga yetkazib berish guruhlarini samarali boshqarish, vazifalar belgilash va drayverlarning ish faoliyatini kuzatish imkonini beruvchi haydovchilarni boshqarish funksiyasini taqdim etadi. Haydovchilar marshrutlari va ish yuklarini optimallashtirish orqali chakana sotuvchilar samaradorlikni oshirishi, ortiqcha ish vaqtini kamaytirishi va umumiy ish samaradorligini oshirishi mumkin.

4. Avtomatlashtirilgan rejalashtirish va talabni prognozlash:
Zeo-ning avtomatlashtirilgan rejalashtirish va talabni prognozlash vositalari onlayn chakana sotuvchilarga mijozlar talabini to'g'ri taxmin qilish va etkazib berish jadvallarini shunga mos ravishda rejalashtirish imkonini beradi. Zeo-ning tahliliy va hisobot xususiyatlaridan foydalangan holda, chakana sotuvchilar tarixiy ma'lumotlarni tahlil qilishlari, kelajakdagi talabni bashorat qilishlari va mijozlar ehtiyojlarini qondirish uchun resurslarni faol ravishda taqsimlashlari mumkin.

5. Teskari logistik boshqaruvi:
zeo etkazib berishni rejalashtirish dasturi marshrutlash bo'yicha ko'rsatmalar va real vaqtda kuzatish imkoniyatlarini taqdim etish orqali onlayn chakana sotuvchilar uchun qaytarish jarayonini soddalashtiradi. Teskari logistikani tartibga solish orqali chakana

sotuvchilar xarajatlarni kamaytirishi, qaytarilgan mahsulotlarni qayta ishlash vaqtini qisqartirishi va mijozlar ehtiyojini qondirishni yaxshilashi mumkin.

Nega Zeo ni tanlaysiz? Onlayn sotuvchilar etkazib berish operatsiyalarini boshqarishda ko'plab muammolarga duch kelishadi. Biroq, to'g'ri vositalar va strategiyalar mavjud bo'lsa, chakana sotuvchilar bu to'siqlarni engib o'tishlari va elektron tijoratning raqobat dunyosida muvaffaqiyat qozonishlari mumkin. Zeo kabi yetkazib berishni rejalashtirish dasturi yetkazib berish operatsiyalarini soddalashtirish, marshrutlarni optimallashtirish va tez va ishonchli xizmat ko'rsatish bo'yicha mijozlar talablarini qondirish uchun keng qamrovli yechim taklif etadi. Zeo-ning ilg'or xususiyatlaridan foydalangan holda, onlayn chakana sotuvchilar mijozlar ehtiyojini qondirishni oshirishi, operatsion samaradorlikni oshirishi va dinamik onlayn chakana savdo landshaftida uzoq muddatli muvaffaqiyatga erishishi mumkin.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. G'aniyev S. K. ,Karimov M. M., Tashev K. A. AXBOROT XAVFSIZLIGI Toshkent 07
2. S.S. Qosimov Axborot texnologiyalari haqida o'quv qo'llanma Toshkent 07
3. G'aniyev S.K.Karimov M.M. Hisoblash tizimlari va tarmoqlarida axborot xavfsizligi TDTU

FOYDALANILGAN INTERNET RESURSLARI

4. <http://www.kaspersky.ru/>
5. <http://www.viruslist.ru/>
6. http://www.citforum.ru/internet/infsecure/its2000_01.shtml/
7. <http://www.osp.ru/lan/2001/04/024.htm/>
8. <http://www.osp.ru/lan/2001/03/024.htm/>
9. www.nasa.gov/statistics/
10. www.security.uz/
11. www.cert.uz/
12. www.uzinfocom.uz/